

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 03.12.2013 nr 7-4/131488/1305031

**Seisukoht õigusrikkumise puudumise kohta
Ajateenistuskoha valik**

Pöördusite õiguskantsleri poole avaldusega, milles tõstasite küsimusi seoses Kaitseressursside Ameti (KRA) tegevusega ajateenistuskoha määramisel.

Avaldasite, et Teile jääb arusaamatuks see, miks Teile ei võimaldata ajateenistust läbida Teile meelepärases väeüksuses.

Kaitseväeteenistuse seaduse (KVTS) § 33 lõike 1 punkti 1 järgi otsustab ajateenistusse kutsumise, ajateenistusse astumise aja ja ajateenistuskoha küsimuse KRA. Teisisõnu on KRA pädevuses hinnata, millises väeüksuses Teie ajateenistust läbima hakkate.

Valides, konkreetset väeüksust, peab KRA silmas pidama peamiselt kahte aspekti: 1) milline on Teie kutsesobivus ning 2) milline väeüksus (pataljon, divisjon või baas) pakub sellist väljaõpet, mis vastab Teie kutsesobivusele.

KVTS § 35 lõike 1 järgi on kutsealuse kutsesobivuse hindamine kutsealuse isiksuseomaduste põhjal talle sobivaima sõjaväelise väljaõppe kindlakstegemine. Kutsesobivuse hindamise peamine eesmärk on leida kutsealusele, s.t ka Teile sobivaim väljaõppekoht. Näiteks ei oleks eesmärgipärane suunata Teid väljaõppekohta, kus toimuvad peamiselt nooremallohvitseride kursused, kuna isegi juhul kui Te need kursused läbite, ei ole võimalik Teile nooremallohvitseri auastet anda¹.

Minule teadaolevalt läbivad sõduri baaskursuse (SBK) koos ajateenijad, kellede hulgast kursuse tulemuse põhjal valitakse, kes suunatakse nooremallohvitseride kursusele ning need, kes läbivad autojuhi kursuse. Seega ei pruugi enne SBK läbimist olla üheselt selge, kellest võib saada nooremseersandi auastmega jaoülem ning kellest autojuht. Seetõttu võib minu hinnangul olla põhjendatud valida nimetatud kursusele üksnes need ajateenijad, kellede puhul ei ole objektiivseid takistusi (nt seadusest tulenev keeld) saada nooremseersandiks või autojuhiks.

---

¹ Nimelt selgitasite avalduses, et Teil puudub keskharidus. KVTS § 17 lõike 2 järgi on allohvitseri auastme andmise üheks eelduseks keskhariduse olemasolu.

Olles teinud kindlaks Teie kutsesobivuse (ehk teinud kindlaks Teile sobivaima sõjaväelise väljaõppe), peab KRA välja selgitama väeüksused, kus seda väljaõpet pakutakse. Minu hinnangul ei pruugi olla välistatud see, et Teile sobivaimaks peetavat väljaõpet pakutaksegi ainult ühes konkreetses väeüksuses või on teistes väeüksustes sellise väljaõppe kohad juba kutsealustega komplekteeritud.

[ ], mõistan, et väljaõppekoha valik on ajateenija jaoks olulise tähtsusega (kodule lähemast pataljonist, baasist või divisjonist on lihtsam puhkusele ja linnaloale sõita jmt). Oluline on siiski mõista, et kehtiva õiguse kohaselt ei ole kutsealusel endal võimalik valida ajateenistuskoha. Teisisõnu ei saa kutsealune nõuda, et tema ajateenistuskohaks määrataks mingi konkreetne väeüksus. Samuti ei tulene seadusest nõuet, et KRA peab lähtuma kutsealuse eelistusest. Samas on minule teadaolevalt KRA võimaluse korral kutsealuste sooviga ajateenistuskoha valimisel siiski arvestanud. Kui Te soovite teada täpseid põhjuseid selle kohta, miks KRA valis Teie ajateenistuskohaks just konkreetselt Viru jalaväepataljoni, on Teil võimalik pöörduda teabe saamiseks KRA poole.

Loodan, et minu selgitustest oli Teile abi.

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Teadmiseks: Kaitseressursside Amet (krainfo@kra.ee)

Raivo Sults 693 8415
raivo.sults@oiguskantsler.ee